

En historisk prospektiv undersøgelse af psykosociale forhold for internationalt adopterede børn i Nordjyllands Amt

Af Conni Fensbo

Resumé

I slutningen af 1999 påbegyndtes en videnskabelig studie af alle 1040 internationalt adopterede børn og unge, der var ankommet til Nordjyllands Amt i perioden 1.4.1976 -31.3.1998. Som sammenligningsgruppe (kontrolgruppe) er der via CPR-registeret udtrukket 5200 personer, som matcher på køn og alder. Tilladelse til forskningen er indhentet fra Etisk Komité og Datatilsynet.

Ved manuel gennemgang af samtlige adoptionsjournaler beroende i Amtsgården er udhentet oplysninger om børn og forældres CPR-numre, børnenes alder ved ankomst, fødeland samt oplysninger om børnenes legemlige og psykiske tilstand.

4 artikler, der er baseret på registeroplysninger, er udarbejdet; alle med informationer fra Landspatientregisteret eller Det psykiatriske centralregister:

1) En artikel om hvilke sygdomme og tilstande der var oplyst om før ankomst, sammenlignet med sygdomme fundet ved ankomst samt de følgende få år. Undersøgelse viser, at sygdomme hos de adopterede børn herunder svære legemlige misdannelser kun i beskedent omfang var oplyst inden adoptionen.

2) Svære psykiske lidelser blev undersøgt og sammenlignet for de to grupper af børn. Der er fundet stor forskel mellem de adopterede og kontrolgruppen vedrørende psykiske lidelser. Således har 12 adopterede (1.2 %) fået stillet diagnosen mental retardering mod 9 danske børn (0.2%). 4 af disse adopterede børn var over 4 år ved ankomst. Samlet viste det sig, at 58 adopterede mod 161 i kontrolgruppen ($p= 0.0001$) havde eller udviklede svære psykiske lidelser.

3) Svære legemlige lidelser er ligeledes undersøgt og sammenlignet for de to grupper af børn. Flere adopterede børn end børn i kontrolgruppen er blevet hospitalsbehandlet for svære legemlige sygdomme. Det drejede sig specielt om svære infektioner, endokrine (kirtel) lidelser samt medfødte misdannelser.

4) Forekomsten af skilsmisser blandt adoptionsforældre har fra adoptionselskabernes side været omtalt som minimale. Ved den videnskabelige undersøgelse der er udført vedrørende dette emne, er hovedvægten af undersøgelsen lagt på børn, hvis forældre var blevet skilt, inden børnene var 17 år, og dermed i langt de fleste tilfælde forventedes endnu at være hjemmeboende. Resultatet viste, at 100 adoptionsbørn (9,6%) og 454 (8,7 %) kontrolbørn i samme aldersgruppe oplevede forældres skilsmisse mindst en gang.

En spørgeskemaundersøgelse er efter yderligere tilladelse fra Etisk Komité gennemført i erkendelse af, at registerbaserede oplysninger vedrørende hospitalsbehandlede personer kun viser toppen af isbjerget, idet behandling i primærsektoren (praktiserende læge, speciallæger og psykologer) ikke er medtaget, besluttedes at gennemføre to spørgeskemaundersøgelser med henblik på oplysninger af psykologisk karakter. Alle adopterede mellem 13 og 17 år samt kontrolbørnene blev via forældrene tilsendt et CBCL (Child Behaviour Checklist) Youth version - et skema de selv skulle udfylde.

Samtidig fik forældrene Parent's version af CBCL. Endvidere fik mødre til alle adopterede børn fra Sydkorea og fra de Østeuropæiske lande samt tilsvarende danske kontrolmødre med børn i alderen 7-13 år tilsendt Parent's version af CBCL samt til mødrene et PSI spørgeskema (Parent's Stress Index). Både hos danske biologiske mødre og hos adoptionsmødre fandtes stor stress i forhold til børnenes adfærd og tilstand. I familier med børn fra Østeuropa fandtes signifikant større og flere problemer end hos andre børns forældre.

Et gennemgående træk i samtlige af de videnskabelige undersøgelser er mange svære problemer i adoptionsfamilierne, problemer som forældrene ikke får fornøden og tidlig hjælp til. Oplysninger fra giverlande er ukorrekte, og det findes nødvendigt at stramme op omkring udvælgelsen af børn, der modtages til adoption i Danmark. Dels betyder de store legemlige, psykiske og psykologiske problemer store belastninger for såvel børn som forældre, men samtidigt store økonomiske udgifter både for samfundet og for den enkelte familie.

Ud over egne epidemiologiske undersøgelser er en oversigtsartikel om alle engelsk- eller skandinavisksprogede artikler af god videnskabelig kvalitet og omhandlende international adoption udfærdiget.